

Houtsnede van Joh. Melse

EEN NABETRACHTING OVER „STREUVELHAAR”

WE HERINNEREN ONS, DAT STIJN STREUVELS (eigenlijk *Franc Lateur*) — zoo door 't Vlaamsche volk genoemd wordt, omdat hij „nen Streuvelkop” heeft, d.w.z. 'n hoofd met steil overeindstaand haar.

In L. L. de Bo's *Westvlaamsch Idioticon* vond ik aardige voorbeelden van 't gebruik van „streuvelen” en „streuveling” in 't Vlaamsch.

Ik doe Ze hier volgen.

„De hond was zoo verbitterd, dat zijn haar er van streuvelde.”

„Als de hanen vechten, hunne pluimen streuvelen op kop en nek.”

„Men ziet aan de streuvelinge van het haar, dat een hond gram wordt.”

„De streuveling van de pluimen is dikwijls een teeken van ziekte bij de vogels.”

Misschien klinkt in dezen laatsten zin ons 't woord „pluimen” vreemd, waar wij „veeren” zouden zeggen.

't Woord „pluimen” (van 't Latijnsche *plūma* = pluusje, veertje) was vroeger in algemeen gebruik voor aanduiding van vogelveeren. Het is in die beteekenis blijven voortleven in het werkwoord *pluimstrijken*, wat zeggen wil: over de veeren strijken, een vogel aaien dus. Later werd het figuurlijk toegepast op: vleien. In dien zin is „pluimstrijken” tot op heden blijven voortleven.

Maar om nog even op „streuvelen” terug te komen. Ik heb me afgevraagd, of dit woord ook samenhangt met het Duitsche „Haarsträubend,” gezegd van een gebeurtenis of bericht, waarvan je haar recht overeind gaat staan. „Sträubt” of „streuvelt” dus.

In Grimm's „*Deutsches Wörterbuch*” vond ik op „Haarsträubend” over e.v. verwantschap met „streuvelhaar” niets vermeld.

Wèl, dat „Haarsträubend” oorspronkelijk in letterlijken zin werd gebruikt, nu uitsluitend figuurlijk. Net zooals „pluimstrijken” dus.

„Struwelpeter” is de Duitsche naam voor Piet de Smeerpets met z'n steile haarbos. Zou dat „Struwel” ook met streuvelen in verband staan?

En al zoekende naar met „streuvelen” verwante woorden, vroeg ik mij óók af, of dat woord soms verwant is met ons „streven” en (tegen-)stribbelen?

Is er ook iemand onder de Timotheüslezers of -lezeressen, die mij in beide opzichten wegwijst kan maken?

Mij kan zeggen of 't Vlaamsche *streuvelen* (zooals in streuvelhaar) samenhangt met 't Duitsche *Haarsträubend* en *Struwelpeter* en met 't Nederlandsche *streven* en *stribbelen*?

H. S. S. K.

DE PRUIMENKUR

Chronische verstopping is een kwaal waaraan vele menschen, vooral vrouwen, lijden. Dit euvel moet met energie worden bestreden, daar het de auto intoxicatie (zelfvergiftiging) van het lichaam door terughouding van schadelijke stoffen bevordert. Het verkeerdste wat men daartegen kan doen, is voortgezet gebruik van laxeer- en purgeermiddelen. Beter zijn lavementen met lauw water, waaraan een weinig zout is toegevoegd of olie-klistereen, maar ook deze zijn slechts als een noodhulp te beschouwen. Onschadelijk daarentegen en toch in vele gevallen werkzaam is een geregelde pruimenkuur. Deze wordt op de volgende wijze toegepast:

15 à 30 gedroogde pruimen worden rondom ingesneden, in een pot met water gelegd en blijven twaalf uren zoo staan. Daarna wordt het water afgegoten, versch water er opgegoten en het geheel verwarmd. Daarvan wordt dan 's morgens, 's middags en 's avonds een derde gedeelte (telkens weer verwarmd) vlak vóór de maaltijden gegeten.

Deze kuur werkt niet nadeelig op den eetlust, integendeel hij wordt er door bevorderd, daar de darm van zijn overtolligen ballast wordt bevrijd en daardoor een normale spijsvertering wordt bewerkt.

Dr. J. V.